

PEST, II. félv.

28. szám.

Julius 13. 1871.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, esütörtökön. Az előfizetési pénzeket, valamint a lapba szánt kéziratokat a Sz.-Istv.-Társ. igazgatóságához kérjük intézteni.	Előfizetési ár: helyben félvévre 1 frt 31 kr., egész évre 2 frt 62 kr.; vidékre félvévre 1 frt 70 kr., egész évre 3 frt 40 kr.	A pályázatok beiktatásáért tíz sorig minden egyszeri fölvetelért 1 frt. 10 soron fölül, egyszeri közlésért 2 f., ha többször közöltetik, 1 f., 50 kr. számitattik
---	--	---

Az állam kezelése alatt levő közsiskolák rövid jellemzése, és a mi teendőnk az iskolákra nézve.

Vajjon a közsiskolák kielégithetik-e az olyan embert, ki a maga vallásával törődik?

Nem.

Miért?

Mert: 1) A vallás, melynek az iskolai nevelés a lapjával kellene szolgálni, nem többé az, mely mint egy vörös fonálként az egész oktatáson és nevelésen áthúzódna, hanem csak oly közönséges tárgy, mint például a testgyakorlat; sőt némely világi elöljárók a közsiskolákban a vallásoktatást még nehezítik is.

2) A vallási gyakorlatok, mint szentmise hallgatása, gyónás, körmenetek sat. annyira meg vannak szoritva, hogy ez magában a vallás iránti közömbösségre vezet.

3) A többi tantárgy a vallástól egészen függetlenné van téve; nem egy helyen tehát a tanító úgy adja azokat elő, mintha a vallás és vallásos nevelés nem is lehetne összhangzatban a tudományokkal.

4) Az iskolára való felügyelet egészen el van az egyháztól véve és világi kezekbe adva. A törvény még azt sem kívánja, hogy katolikus gyermekek számára katolikus felügyelő legyen.

5) A tanítók képezésére az egyháznak nincsen semmi befolyása.

6) A tanítók alkalmazására, működésére, magaviseletére nézve az egyháztól szintén minden befolyás el van vonva.

7) A világi hatóságok működése az iskolának nem csupán világi részére, hanem egyházi és vallási dol-

gokra is kiterjeszkedik. Így péld. tudjuk, hogy a világi hatóság fölmenti a tanulókat a templomba járástól, eltiltja a körmenetektől; Pesten pedig Zichy Antal felügyelő épen annyira ment, hogy a gyermekek számára saját izlése szerint imádságokat gyárt.

8) Oly közsiskolákban is, hol alig van más tanuló, mint katolikus, lehet zsidó vagy protestáns tanítókat alkalmazni; ez által a katolikus nevelés lehetetlenné válik.

Hogyan segíthetünk e bajon?

Tudjuk, hogy a közsiskolákat az országgyűlés szentesítette.

Kötelességünk tehát a jövő országgyűlésbe oly férfiakat választani, kik az iskolai és nevelési ügyhöz is értenek, és meg vannak győződve, hogy a keresztény iskola csak úgy felelhet meg föladatának, ha abban keresztény szellem uralkodik; ezen képviselőktől becsületök szentségére ígértessük meg, hogy azon bajokon, melyeket a közsiskolák reánk hoztak, lelkismeretesen segíteni akarnak. Az ily férfiak kiszemelésére nézve inkább hallgassunk lelkipásztorainkra, mint oly szájhősökre, kik a szegény népet azzal ámitják, hogy ha az ő jelöltjökre szavaznak, az adó el lesz engedve, az uraság földjében osztozkodnak sat.

Legyünk meggyőződve, hogy a mostani iskolai törvény mellett vallástalan nemzedék fog növekedni, melytől aztán olyat várhatunk, mit a világ nem rég Párisban látott!

Rembrandt festész nővére.

— Történeti elbeszélés. —

I.

Az anya.

Hollandiában nem messze Leydentől, a Rajna torkolatánál, 1616. évben nyolcz egész tíz házból álló csoport állott, melyek közül egy esinosabb külseje által vált ki a többi közül. Négy kőlépeső vezetett egy mindig nyílt ajtóhoz, melynek két szárnyára durva, kirívó alakok voltak vésvé. Az ajtó mindkét oldalán esiszolt üvegablakocskák voltak alkalmazva, s a mi e vidéken nagy fényezés volt, a földszin esinos, téres előcsarnokkal is bírt, hova mindenki kénye-kedve szerint elvonulhatott, ha a zuhogó zápor vagy a gyermekek alkalmatlan pajzánkodásai elől kívánt menekülni, kik a ház előtti tért választották játékaikra. A ház előreszén egy tábla volt kifüggesztve, melyen nagy betűkkel e felirat volt olvasható:

GERITS JAKAB,
lisztárus.

Ha az ember az ajtón a házba lépett, egy nőt pillantott meg a bolti asztal mögött, melyen egy mérleg állott, s mellette különféle nagyságu s nemű sulyok heverték. A nő 35 évesnek látszott, s ifjúkori szépség nyomai voltak rajta észrevehetőek; most azonban bágyadság, betegség és szenvedés mutatkoztak vonásain. Sovány arcán barna foltok jelentkeztek; szemei élénk fénytől sugároztak, mely azonban olykor hirtelen eltűnt, s utána megüvegesedtek s merevekké lettek; aztán meggörnyedt, és száraz, fájdalmas köhögés látszott mellette szaggatni.

Ezen beteges állapota daczára semmit sem mulasztott el, ami az eladást illette; a legnagyobb pontossággal mérlegelte s mérte ki a vevőknek a lisztet, mindenki számára volt barátságos szava s mosolya, s nem feledé el megjegyezni, hogy mily jó az ő sulya s mily kitűnő lisztje. Mihelyt azonban a bolt ismét üres lett, ezen tevékenységet a legnagyobb lankadság váltotta fel: egy karosszékbe hanyatlott, karjai bágyadtan esüggtek alá s mély gondolkodásba merülve maradt, míg nem egy új vevő ismét fölélénkíté őt.

Az est mindinkább borongott, s minél inkább hajlott az éj felé, annál gyéribben jelentkeztek a vevők is. A homály és magány csak növelék a szegény nő szomorúságát, kinek beesett arczáról nagy könyvek gördültek alá: közel halálára gondolt, s ez fájdalomteljes egy gondolat négy gyermek anyjára!

Meggörnyedt helyzetéből gyorsan fölemelkedett, az ajtóba állott, s mély lélekzetet vett, mintha új üde életet akart volna magába színi; a nedves esti lég azonban erősen megtámadta beteg tüdejét, fojtó köhögés fogta őt elő s végül ajkai vértől áztak. Ezen fenyegető jelekre a nő az égre tekintett, mintha kegyetlenségről akarná azt vádolni, és felsohajtott: „Gyermekeim, szegény gyermekeim!” De csend! Most gyermekhang zaja üti meg fülét, s a szegény anya siet ajkait letörölni s haját rendbe szedni, miközben kezét homlokán végig huzza, mintha egyuttal a fájdalom redőit akarná azo-

kon elsimitani: Jó estét, kedves gyermekeim, kiáltott már távolról egy kis fiúnak s két kis leánykának, kiket egy nagyobb leány, legidősb nővérök, vezetett haza az iskolából. „Jó estét! jól viseltétek magatokat?”

— Oh igen, válaszolt a kisebbik, egy kövér, feteszesemű leány, kinek az anya egy gyöngéd csókot nyomott üde arczára.

— Ugy hát jól van, kis Terézem! tégy mindig így! És te, Francziska, hogyan viselted te magadat?

A kicsiny hallgatott, szemeit lefüggeszté, ajkait mosolyra nyitá s kezeit köténye alá rejté.

— Miért nem felelsz? tán bizony panaszra adtál okot?

Erre a kicsiny kihuzta kezeit a kötény alól, magasra fölemelte védszentjének képét s így szólt: „Nézd csak, anyáskám! látod, mily szép képet...”

A mondatot nem fejezhette be; örvendő anyja csókjával elzárta száját.

— És Pál? fordult kérdőleg a fiuhoz, mialatt a kis Francziska leányos fontossággal igazgatta meg zekéjét s gallérját, melyek egy kissé rendetlenül állottak. „És te Pál? soha sem fogsz te nekem hasonló örömet szerezni?”

A fiu szomorú, elégedetlen arczkifejezéssel félre fordult.

— Ne pirongasd őt, kedves anyánk, mondá a nagyobbik leány; ő bánja, amit tett, s nekem megfogadta, hogy ezután derekasabban fogja magát viselni.

— Hát mit tett ő ma megint, Luiza?

— Hogy mit tettem? vágott közbe hevesen a fiu, semmit egyebet, mint hogy nem akarok többé latinul tanulni, mivel ez nekem nagyon unalmas és én semmitsem értek belőle. Jobban szeretnék lisztet árulni, jobban szeretnék fehérbe öltözni és a malomba zsákot vinni, mint egész nap idegen szavakat ismételtetni. Tegnap verést kaptam... ma reggel ismét kaptam... holnap ismét fogok kapni, tevé hozzá határozottan; mellén keresztbe ölté karjait s az anya elé állott; mert a latint semmi áron sem tudom tanulni.

— Tehát buval akarsz engem kivégezni? Nem látod, mily beteg vagyok, s mennyire növeli fájdalmamat daczos ellenszegülésed?

A fiu sirva fakadt s anyja karjai közé veté magát:

— Anyám, bocsáss meg nekem! de hidd el, én a latint nem tudom tanulni: szemeim mindig a könyvre vannak függesztve, de gondolataim messze barangolnak, s ha a tanár kérdést ad, nem tudok felelni. De, kedves anyám! ha azt akarod, hogy meg légy velem elégedve, s ne bántson miattam bu, oh küldj akkor Van-Swaanenburg Izsák festész iskolájába s tapasztalni fogod, hogy neki nem lesz panasza ellenem. Igyekezni fogok rövid idő alatt oly festésszé lenni, minő ő; festményeim nagy becsülésben fognak részesülni, s akkor te engem is úgy fogsz szeretni majd, mint ezeket a leányokat.

— Gyermekek! hacsak tőlem függne az egész, úgy tán beleegyezném kérelmedbe, de tudod, hogy atyád így akarja... De elég, hagyjuk ezt most abba; ideje már, hogy fekünni menjetek.

E szavaknál megkísérlette, hogy felkeljen, de nem volt hozzá ereje s visszaesett székébe. Luiza könyvtelt szemekkel közeledett anyjához s félénken mondá: Engedd, hadd tegyem meg én, anyám! én levetkeztetem a gyermekeket s lefektetem. Az anyának arcára bágyadt pir szállt; kimondhatlan örömmel pihenteté szemeit leányán s csupán ezeket mondá:

— Tedd meg, gyermekem!

Luiza a legpontosabban teljesítette a megbizást; miután kis nővéreit levetkeztette s mindent elvégzett, amire szükségök volt, elvezette őket anyjokhoz, hogy neki jó éjszakát kívánjanak. Ezalatt Pál maga vetkezett le s fölötté büszke volt, hogy minden oly jól sikerült.

Az anya mindegyiköket megcsókolta homlokán s átadta Luizának, ki most őket ágyba fektette; ezután, anélkül, hogy anyjától utasítást kapott volna rá, elkészíté az asztalt a vacsorára. Az anya hallgatagon magasztalta s áldotta az eget, kevésbé buslakodott fogyatkozó élete miatt, hisz a gyermekek nem maradnak anyátlanul, a gyermeki szeretet a tizenöt éves leányt valódi anyává alakította át.

Luiza oly pontosan és zajtalanul végezte teendőit, hogy a félszender, melybe az anya merült, háborítlanul tartott egy körülbelül ötven éves férfi megérkezéig. Luiza, lépteinek zöreijére megállott fáradozásai közepett, s zavartan tekintett az ajtó felé.

— Jó estét, asszony, hogy vagy? Aztán anélkül, hogy választ várt volna, elkezdett zsémbelni: Mily pokoli hőség van ma! De mégse vette el étvágyamat: éhes vagyok, készen van a vacsora?

Luiza mozdulatlan maradt s mély elkomorultsággal hallgatta végig ezen beszédet; az anya térdeire kulcsolá kezeit, mintha teljes odaadással akarná magát felfegyverezni. Siettesd már azt az ételt, szólta tovább a férj s nagy léptekkel méregeté a szobát, a nélkül, hogy tekintetbe venné, miszerint szeges csizmájának kopogása a fa-padlaton fájdalmas viszhangot idéz elő a beteg agyában.

A vacsora megérkezett; a férj sokáig s nagy möhön evett s csak azzal szakítá félbe, hogy egy serleget töltött meg s üritett ki, melybe mindazon sört beönté, mely egy öblös kékvirágu korsóban előtte állott. Midőn az étkezést befejezte, az anya jelt adott s Luiza elhagyta a szobát.

— Jakab, szólta most a nő erőltetve, de határozott hangon, ez a legalkalmasabb pillanat s a legjobb idő annak előadására, mit szükségkép el kell mondanom, s leányunknak nem szabad meghallgatni. Közelg az idő, midőn te családodra fordulsz s ez viszont feléd fog tekinteni, hogy tőled tanítást és kenyeret kapjon. Nézz reám, Jakab; nézd azon nőt, ki tizenhat év óta feleség; ki csak szerelemből ment hozzád férjhez, midőn te semmi sem valál, hanem csak szegény molnárlegény; nézd a nőt, kit te tizenöt év óta csak bántalmazni és kizozni tudtál: nem veszed észre, hogy én életvégemhez közelgek?

Jakab félrefordította fejét, mialatt a beteg kezét megszorítá.

— Érzem magamban a halált, Jakab, s mi lesz azon kevésből, mit én hoztam neked, s a mit ernyedetlen szorgalommal igyekeztem szaporítani? Te minden

munkakedvet elvesztetted; ernyedetlen tevékenység s állandó szorgalom által lassankint megvagyonosodtunk; a te dologtalanságod azonban ismét mindent tönkre fog tenni.

Jakab mélyen fölsohajtott, azonban inkább türelmetlenségből, hogysem fájdalomból.

— Megigérted, hogy megváltoztatod életedet, de szavadat nem tartottad. Ki egyszer elveszti munkakedvét, ritkán kapja azt ismét vissza. Azon kötelem nehezedik rád, hogy gyermekeid vagyonát el ne harácsold, s te erről Isten előtt nem tudnál ám számolni. Add el a malmot s boltot, és fektesd a pénzt biztosabb alapba. A Luiza keresztapja értelmes ember, kérd ki ebben az ő tanácsát... A mi Pált illeti, ezélszerűbb volna felhagyni azon gondolattal, hogy tanitassuk őt; úgy látszik, hajlama van a festészetre, és én már gyakran hallottam, hogy ez igen jövedelmező foglalkozás s tisztos művészet. Te azt akarnád, hogy Pál tanuljon, hogy legyen a családban egy, ki ne csupán lisztárus legyen, mint te: jól van, a helyett, hogy ügyvédnek képeztetnéd, képeztesd őt festésznek s a te atyai büszkeséged is ki lesz elégitve. Kérlek, ne állj ellen Pál hivatásának: én ismerem jellemét, őt megszorítani annyi volna mint elrontani. Megígéred mindezt nekem? Elvihetem-e magammal ezen vigaszt siromba? Teljesítsd kérelmemet, s te haldokló nőd szavait egykoron még áldani fogod.

Oda nyújtotta kezét férjének; — ez azonban helyén elaludt.

— Istenem! — mondá a beteg nő hörgő mellel — mennyi szenvedéssel tetézesz engem! — De legyen a te akaratom!

Ezen jelenet alatt Luiza a szoba közelében maradt, tele nyugtalansággal, mely eredményre fog jutni anyjának atyjával tartott beszéde, s keblét azon félelem aggasztá, hogy annak rossz kimenetele talál lenni. Végül nem hallotta anyja hangját, szavait úgy sem érthette volna meg, ha mindjárt hallgatózott volna is; de már csupán a határozatlan, lassu, gyakori száraz köhögéssel megszakított hang is aggálylyal tölté el őt. E hang egyszerre hoszszan megnyújtott sohajjal végződött... ezután mély hallgatás!

Luiza megrendült, kopogtatni akart az ajtón, de nem mert, mivel anyja megparancsolta a félrevonulást, továbbá atyjától félelmében sem, ki különben is folytonosan mogorva volt gyermekei iránt. Néhány perc múlva, mely neki ugyanannyi évnek tetszett, ismét az ajtóhoz lépett, s halk beszédet vélt hallani... nem, ez csak a szél zugása volt a kéményben. Ekkor borzadály futotta őt végig: elsápadt, térdei inogtak, s a falhoz kelle támaszkodnia, nehogy elessek. Midőn az első ijedelmet legyőzte s az iszonyu kételyt tovább el nem viselhette, kopogtatott az ajtón, de oly halkán, hogy maga is alig vette ki a hangot: Senki sem felelt. Most erősebben kopogtatott: a felelet ismét elmaradt. Most zörgetett egyszer... kétszer... harmadszor. — Minden nyugodt! „Anyám! Anyám!“ kiáltozott Luiza rémületen... semmi nesz nem hallatszott. „Atyám! Atyám!“ Senkisésem hallá őt. Most feltörte az ajtót s berohant a szobába. — Atyja aludt, és anyja... ő is...

— Így jól van, szegény anyám! csak aludjál — hisz szükséged van reá. Istenem! mily halvány!.. sze-

gény anyám, már oly rég beteg ... de nagy Isten! nem mozdul, de igen mozdul ... nem, ez csak a lámpa lobogása, im egyik karja födetlen, betakarom ... oh mily hideg e kéz, szemei nyitvák, szája is tele van vérrrel ... Atyám! atyám! segítség! nézz csak anyánkra!

A férj fölbredt álmából, nejeére tekintett s így szólt: „Kialts segélyért Luiza, anyád haldoklik! Oh miért aludtam el? Fuss, hívd el az embereket a malomból, küld őket orvos után!”

Luiza anyja fejét magasra fölemelé, feltörle a vért, mely a félig nyitott ajkakat végig futotta; egy pillantást kémlt a merev szemekből!

Az orvos megérkezett. A mint egy pillantást vetett az ágyra, Luizához fordult s mondá:

— Kedves gyermek! jobban szeretném, ha távoznál, mert csak akadályul szolgálnál nekem abban, mit most anyád körül tennem kell.

Luiza esendesen eltávozott, az ajtónál azonban megfordult, s midőn e perczen valamit látott, egy fájdalmas sikoltásban tört ki. Tudnillik az orvos, régi házi barátjok, fehér kendőt terített anyja arezára s ekközben így szólt:

— Uram! adj neki békés nyugalmat!

(Folytatása következik.)

A láthatatlan üzlettárs.

Élt B* városban egy gazdag ékszerkereskedő. Isten két fiúval áldá meg őt, kik közül az ifjabbat saját kívánatára Isten szolgálatára nevelteté, az idősebbet javainak örökösévé, s üzletében utódává tevő. Ez utóbbiról szól e rövidke, de minden pontjában a valóságon alapult történet.

Első gondja volt az örökösnek mindenekelőtt egy társal szövetkezni, mert önerejében nem volt elég bizalma. Ez azonban csak kárára volt, mert üzlettársának, mint hasonló körülmények közt csaknem mindennapi, inkább maga felé hajlott a keze, s így történt, hogy a jó karban jó állapotban reá maradt üzlet csakhamar oly helyzetbe jutott, hogy kénytelen volt társát elbocsátani.

Más társról kelle most gondoskodnia, talált is előbb egy igen ügyesre; de ezzel sem ment többre, mint az elsővel, s üzlete mármár a vegbukás szélén volt.

Ily szomorú körülmények közt volt, midőn fivére, ki mint főnebb mondók, áldozárrá lőn, meglátogatta. Elpanaszolta ennek szomorú állapotát, elmondta, hogy üzlettársai játtatták már majdnem a végbukáshoz.

— Még egy tennivalód van hátra, és biztosítalak, hogy nem fogsz csalatkozni, mondá az áldozár.

— És mi volna az?

Még egyszer kell szövetkezned, még egy társat kell szerezned.

— Miután annyiszor próbáltam, és mindig csalatkoztam, ismét szövetkezem? Hogyan tehetném?

— Az mitsem tesz, volt a pap válasza.

— És ki volna az, kivel szerződésre kellene lépni?

— Az, ki soha nem csal, és ki soha senkitől nem csalattatik. A jó Isten.

— Ne tréfálg, szóla a bukott ékszerész fölemelkedve székéből.

— Nem tréfálok, mondá a jó pap; de bizom azon vállalatok sikerében, melyek Isten oltalma alá helyeztetnek. Különbén mit kockáztatasz ez által? Ime, ez oly szövetséges lesz, ki semmit föl nem emészt, ki által vagyod épen nem lesz veszélyeztetve.

— De pénz is kell ám az újbóli kezdéshez, volt az üzér észrevétele.

— S mi lehetetlen az isteni gondviselésnek?

— Nem fizetjük ám ki a roppant adósságokat a sok imádkozással.

— Kicsinyhítü, veté ellen az áldozár, mibe kerül azt megkísérlelned, hogy annyira vonakodol, hogy annyi ellenvetésed van?

Mosolygott a kereskedő és beleegyezett a szerződésbe, melynek indító oka a haszon, alapja a hit volt.

S az új szövetséges, ki sohasem csal, sem nem csalhatatik, emberünket sem hagyta cserben.

A kötött sajtósági szerződés utáni napon régi társainak egyike megtéríté neki utolsó óráján, a tőle illetéktelenül elidegenítettek.

Az udvartól s az előkelőktől mindenfelől megbízásokat kapott. És rövid időn hitele helyreállítva, üzlete a legjobb karban, s ő ismét a jómódu ékszerész volt.

Mint milliomos halt meg. Végrendeletében szegényeséről sem feledkezett meg, javainak felét a szegények közt rendelvén elosztatni, megemlékezőn, hogy: „bármit adtok egynek a legkisebbek közül, nekem adjátok azt!” —s—

„Ne csüggedj!”

(Gondolattörődékek Szegényi barátomnak.)

Mi az élet? — ha nem egy tenger, melynek sima tükrét oh mily sokszor fölkorbaesolják a szenvedélyek, s oh mily sokszor fereg veszélyben a rajta haladó hajó; „ne csüggedj!” — tekints a tengeren evezők fényes csillagára ... Máriára, és ketős erővel küzdj a hullámok ellen, s az erős akarat, meg egy égi kéz elvezet az öröklét ohajtott révpártjába: — és a drága kincs ... lelked üdve meg van mentve ...

Te mindenkit jónak képzelsz; nemes szíved csak szeretni tud; — jól van! mindenkiről jól vélekedjél, ezt kívánja a szeretet, de te hasonlóra ne számíts, sőt ha szeretet helyett gyűlöletet, ölelő karok helyett durva megvetetést találsz, „ne csüggedj!” — tekints a véres keresztre: ha mindenki ellenséged, itt barátira, itt lángoló szeretetre találsz, és az édes Jézus sebeitől szíved sajtó sebére balsam-ir csepeg.

Elkövetkeznek majd a kísértés órái, és ekkor szíved fájdalommal telik meg; bárhova tekints, bárhova fordulj ... nem lelsz csak egy pillanatnyi nyugalmat sem, sőt mintha Isten is elhagyott volna, még az imádság sem nyugtat meg, de azért „ne csüggedj!” — a legnagyobb szentek is kiállották e kísértést; rebezd Jézus és Mária legszentebb neveit, és a kísértetek ereje, mint a kártyavár — összedől.

Majd meg sulyosnál sulyosb keresztek nehezdednek vállaidra, sőt lehetséges az is, hogy a kiktől vigaszt remélsz, csak növelni fogják fájdalmadat; de, mert Jézussal is történt, „ne csüggedj!” Örömmel viseld keresztedet, örömmel pedig azért, mert a te édes Jézusod teszi vállaidra, hogy szenvedésében osztván, dicsőségét is megoszthassa veled. Lásd, az ő szent anyját sem kímélte meg a kereszttől: neki követni kellett Jézust a

Golgothára; látnia kellett Jézust összemarczangolva; látnia, mint útik ellenségei; látnia kellett, mint hal meg iszonyu kínok között, melyekről fogalmunk nincs. És tudod-e, mi lett e fájdalmak hős elviselésének jutalma?... Aztán hidd meg, sokkal könnyebb Jézus keresztje, mint az ördög rabláncza.

Gyűlölni, sértegetni fognak; kisebbiteni fogják becsületedet, eltiporják neved; meglásd csak, sokszor mily keserű lesz a falat, de azért „ne csüggedj!” hisz az emberek még Jézust is epével itatták, vagy te kis tanítvány nagyobb akarsz lenni a nagy isteni Mesternél?... Az üldözés tükre erényünknek; égetés által tudjuk, mennyi az arany és mennyi a salak.

A pokol egész erejét megfeszíti, hogy Istenhez törő lelkedet hatalmába ejtse, sőt tehetetlensége érzetében segítségül hívja a testet és fegyverül használja a világ és az érzéki javak minden nemét is. — Légy szemes, minden lépésedre vigyázz, mert minden nyomon eleshetel vagy hurokra kerülhetsz, de azért „ne csüggedj!” Vedd figyelembe gyöngeségedet és egymagad szembe ne szállj a hatalmas ellennel, hanem Máriát kérd: üzze el elleneidet, és ha csak nevét kimondod, ellenséged elhánnya különben győzelmes fegyverét és elfut....

Van egy jó atyád, ki sovár szemekkel tekint jövőd elé, vannak barátaid, kiknek kebelén oly jó pihened, de lásd ezeket, ezeket mind elvesztheted és úgy maradhat mint az ujjam... azért még „se csüggedj!”, sőt e gondolat arra ösztönözzön, hogy az eshető veszély ellen biztosítsd magad és a megtörtént vagy történhető veszteségért kárpótlást keress... hol?... a földön?... Nem! itt minden mulandó és minden elenyész, mint a hab, itt hervatag minden, mint a tavasz. A menny felé irányozd tekinteted: itt találsz atyát Jézusban, és jó, édes jó anyát Máriában; siess magadat nekik ajánlani. Higy nekem szivem fele, még csak gondolni sem lehet edesebbet, mint Jézust — az angyalok örömét bírni atyául és az ég királynéját anyául, kiknek őrszemei ott is rajtad pihennek, hova a gyöngye atyai szemek nem kísérhetnek, kiktől oly adományokat nyerhetsz, minőt csak ők adhatnak, és ott is nyújthatnak segílyt, és ha oltalmuk alá menekülsz, valóban nyújtnak is, hol a reszketeg karok nem segíthetnek.

Különbben egy pillanatra se feledd, hogy Isten lát: ha a magányba zárkozol; lát, ha az éj sötét leplevel eltakar, lát, ha a föld közepére mennél is; mert ő benne élünk, mozgunk, és va-

gyunk; ez így levén, ha lelkismereted tiszta, nincs okod csüggedni, bárminő körülmények közt légy, és valóban „ne is csüggedj!” — Jézus és Mária nevében kezd a napot, kezdjed és végezd teendőidet; élj és halj e nevekért, akkor ők is mindent tesznek értetted, pedig ők mit meg nem tehetnek! Add és ajánld nekik magadat és ők viszonzásul megosztják örömeiket és boldogságukat veled; így teszesz-e? ha igen „ne csüggedj!”, mert ha „Isten veled, ki ellened?”

Felsőbányai Fülöp.

Világító-torony a keresztény élet tengerén

Julius.

A lelkismeret szemrehányása a lélek szent horgonya, mely nem hagy bennünket egészen a bűnök örvényébe süllyedni.

Az ember nem nézheti egyik szemével az eget, másikkal meg a földet, valamint nem szolgálhat senki két urnak, tudnillik Istennek és a világnak.

Ha mink az Istent lélekben mindig szemléljük és gondolatainkat rá irányozzuk, úgy minden könnyűnek és eltűrhetőnek tűnik fel nekünk, s mindennek fölé emelkedünk.

A jövőnek reménye forrása minden élettevékenységnek; vet az ember, mert aratást, és küzd, mert győzelmet remél. Vedd el a feltámadás reményét, és az erkülesi tevékenység rugója el lesz rontva.

A tökéletes erénynek külfönös ismertető jele a lélek nyugalma és változatlansága. A lélek e szilárdságát akkor alapította meg Jézus, midőn így szólt: „Az én békeségemet adom nektek.”

Minden értelmes embernek el kell ismerni, hogy e földi élet nem nyugalomra, hanem dologra van adva; — hogy itt dolgoznunk kell a mennyei nyugalomért.

A szegény annyit ad, mint a gazdag, ha kiki annyit ad, mennyije van.

Ha olyant fogsz kívánni, mit Isten akar, hogy kívánjad, úgy egyesülve léssz vele.

A kalváriai három kereszt három halálnemet hirdet: az ártatlanság, töredelmes és megátalkodott bűnösnek halálát.

Ha nem halbatsz meg az ártatlan halálával, legyen intő jeled a kereszt az elkészülésre, hogy a töredelmes bűnösnek halálával mulhass ki!

Te azt hiszed, hogy az erény tetőpontján állsz, ha annak,

A szepesváraljai székesegyház.

(L. Vegyesek.)

a mit bírsz, egy részét az Istennek áldozod oda. — De az Isten téged magadat kíván élő áldozatul.

Hazugok, képmutatók, hizelgők és babérokat szakgatók fáradalom nélkül; csak az igazságnak kell meghajolni, mert ez nem hizeleg soha.

A jó ember annál jobb lesz, minél közelebb van élte vége, valamint a nap is leáldozásakor legszebb.

Gyakran a legjobbak gyűlöltetnek, de soha meg nem vettetnek.

Ha ezen életben minden bűn nyilvános büntetéssel illetetnek, azt vélhetnék az emberek, hogy az utolsó ítéletre mi büntetés sem tartatik fön. Ha pedig az Isten egy bűnért sem büntetne e földön, azt hinnék, hogy nincs Gondviselés.

Az emberi akarat mi üdvöset sem tehet isteni kegyelem

nélkül; ez azonban mitsem használ, ha az ember maga is közre nem működik vele.

Valamint a városokban többnyire az órák mind a főóra szerint igazítottak, ugy nekünk is akaratunkat az Istenéhez kell szabnunk.

Az Isten nem béke- és gyönyörre alapította az ő egyházát, hanem Péter hajóskáját a tengerre tette, hogy a viharok által megrázkódtassék; de egyszersmind azt rendelte kormányosául, kinek a szelek és habok is engedelmeskednek.

Valamint a világosság az első volt a nagy világon, ugy a hit is első erény az emberi szív kis világában.

Minél inkább az Isten szeretetére tér valaki, annál tökéletesebb önmaga a szeretetben.

A ki szabadon kimondja az igazságot, azt arczon ütök és megvetik.

Karcsu Arzón.

HETI KRÓNKA.

Pest, július 7.

(—ss—) Ő fensége, Rudolf fiatal koronahercegünk, nevelője, gróf Latour kíséretében e napokban teszen körutat Morván és Csehországon keresztül, s nagy örömeinkre halljuk a szivélyesség és lelkesülttség általánosságát, melylyel a nagyreményű trónörökös utjában mindenütt, s különösen Brünben és Prágában fogadtatott. Ezen koronahercegi kirándulás tetemesen előmozdíthatja a csehországi kiegyenlítési törekvéseket.

A megyei szervezkedés ügyében Tóth Vilmos miniszter állandó bizottságot nevezett ki, melynek feladata leend: a beérkező szervezkedési munkálatok fölülvizsgálását eszközölni. E bizottság, melynek elnöke maga a belügyminiszter, már a legközelebbi napokban megkezdí működését, minthogy már több vármegye felküldötte szervezkedési munkálatait. A fölülvizsgálatnak ilymódon történő eszközzése által, mely az eddigi rendes kezeléstől egészen elüt, nagy munkagyorsítást és így tetemes időnyerést remélnek. Mint továbbá halljuk, a belügyminiszternek szándékában áll a külsőben levő fölülvizsgálati munkához, ha a szükség kívánni fogja, az egyes főispányokat is meghívni, hogy a megyében történt megállapodások indokairól és természetéről adják meg a szükséges magyarázatokat.

A bécsi delegatióban e napokban a tábori lelkészek fizetése és a tábori superintendens címének kérdése fordult elő. A „Katonai papság“-ra nézve Apponyi Albert gr. a következő indítványt terjeszté elő:

„Határozati javaslat.

Tekintettel arra, hogy az 1869. évben egybegyült közösügyi bizottságok elismerték, hogy a VIII. egész XII. díjosztályban álló katonatisztek (az őrnagytól lefelé) és ezekkel egyenrangú katonai tisztviselők akkori díjaikban, rangjoknak megfelelő anyagi létállappal nem bírtak, s hogy ennek folytán ezen rangfokozatu minden tiszték s katonai tisztviselők számára, a tábori lelkészség egyedüli kivételével, aránylagos díjfelemelést engedélyeztek, továbbá, hogy az engedélyezett díjfelemelést indokló súlyos viszonyok s egyéb tekintetek ép oly módon és arányban állanak fenn a tábori lelkészségre, mint a többi katonai tisztviselőkre nézve, hogy tehát csupán a tábori lelkészségnek ettől való megfosztása semmi alapon sem indokolható és így a méltányossággal meg nem egyeztethető.

Tekintettel végre arra, hogy a közös hadügyminiszterium 1872. évi költség-előirányzatába a lelkészség fizetési javítása

fel nem vétetett ugyan, de az indokoló előadásban annak kívánatossága egyenesen elismertetett, és a tisztelt bizottság figyelmébe ajánlatott, sőt tájékozás kedvéért az esetleg megkívántott összeg is 31,020 forinttal kitétetett:

Szólíttassék föl a közös hadügyminiszterium, hogy a tábori lelkészség fizetéseinek arányos felemelésére szükséges összeget az 1872. évi költségvetésbe pótelőterjesztés útján felvegye. Gr. Apponyi Albert.

Prónay Gábor elfogadja az előirányzott tételt már azért is, mert itt az elsőrangú lelkészek 1600, a második osztálynak pedig a lakbérrel együtt 1300 frtnyi fizetést kapnak, holott a protestánsoknál ez már tetemes dotatiót képez. Szóló felhozza, hogy a 8 protestáns tábori lelkész közül az egyik superintendensi rangra emeltetett, holott ezt eszközölni csakis a protestáns autonomia joga lehet, még pedig közbizalmu választás és nem kinevezés útján. A protestáns egyház föl is irt a hadügyminiszter ő excellentiájához ez ügyben, és szóló sajnálatát fejezi ki afelett, hogy e kívánságnak eddig elég nem tétetett, amiért is most amennyiben a rangfelemeléssel fizetés is össze van kötve, szóló ezzel ellenkező szavazatot nyilvánítván, annak e jegyzőkönyvbe való felvételét is kívánja.

Széll Kálmán Apponyi határozati javaslatát nem fogadja el, főleg tekintettel arra, hogy legközelebb a hadseregnél új dislocatio fog foganatba vétetni, és akkor ugyis fontos reformok fognak létesíttetni.

Gr. Széchenyi Antal: Nem lehet egy értelemben az előttestel szólóval.

Apponyi Alb. gr. csak azt kívánja megjegyezni, hogy két különvált kérdés, vajjon a katonaság létszámának leszálítása ezélszerűnek fog-e találatni, s vajjon a tábori lelkészek fizetése az egyenrangú tisztviselők fizetésének színvonalára ne emeltessék.

Az indítvány nem fogadtatik el.

Zsedényi Ede. Mielőtt ezen tétel felett a végleges szavazás megtörténék, arra szólítom fel a közös hadügyminiszterium képviselőjét, hogy a br. Prónay által érintett tárgy iránt Szeberényi tábori superintendens törvénytelen czime ügyében fölvilágosítást adni sziveskedjék.

Ez ügyben már két delegatio folyama alatt kifogások tétettek, tudtomra ez év folyta alatt a hadügyminiszterium arra szólította fel a nyolcz protestáns egyházkerületet, hogy nyilat-

kozzanak, vajjon a prépost ezimében inkább nyugodnának-e meg? Részéről Magyarország protestáns egyházában ezen szokatlan czím ellen, melyet a protestáns egyház lelkeszeinek saját választása által soha megadni nem szokott, magán-véleményem szerint kifogásom nem lett volna. (Derültség) De a tiszai ágost. hitv. egyházkerület ezellen is nyilatkozott; a többi egyházkerület válaszaíránt a hadügyminiszterium részéről várom a felvilágosítást.

Benedek Sándor hadügyminiszteri képviselő, felvilágosításul megjegyzi, hogy a hadügyminiszterium részéről mindkét vallás, s közoktatásminiszteriumhoz küldettek átiratok, onnét pedig az egyházi kerületekhez utasítottak. A bécsi egyháztanács azt felelte, hogy az egyházgyülekezet összejövetelét kell bevárni. A magyarországi superintendensek részéről Kun Bertalan átiratában azt mondja, hogy a jövő május elején tartandó egyházgyülekezet elébe fogja terjeszteni.

Báró Prónay főgondnok ugyanazt felelte, hogy a kérdést a csak a jövő őszszel tartandó egyetemes gyűlés elé fogja terjeszteni. Ezt tehát be kell várni.

Prónay Gábor br. megjegyzi, hogy már május 3-án mind a négy superintendensnek és a négy kerületnek azon választát, miszerint nincs szükség prépostra, elküldötte a cultusminiszteriumnak, azon kéréssel, hogy a hadügyminiszteriumhoz menesszessék.

— **Roma.** Victor-Emanuel király tehát Romába csakugyan bevonult. Potom arra szállították le a vasutakon a menetit árat, sok embert talán fizettek is, csak hogy nagy számmal legyenek, kik Romában a király mellett tüntessenek. Papok sehol sem mutatták magukat. A hatóságok megparancsolták minden házban, hogy a zászlókat tüzzék ki. Azon órában, midőn a király bevonulását tartotta — július 2-kán, délután 2 órakor — Romának színe java a Vatikánba a pápa körül gyülekezett össze, ezzel is tüntetni akarván, hogy kit ismer el Roma törvényes fejedelmének. Ő szentsége daczára nagy fájdalomának, soha sem volt egészségesebb, mint jelenleg.

— **Francziorszag.** A burkus boszankodik, hogy a franczia kölesönt oly gyorsan irták alá. Most már az országból ki kell takarodnia, mert a hadikárpótlást Francziorszag most gyorsan egymásután kifizeti. A választások legnagyobb részt végbementek már, és a mostani kormány javára ütöttek ki.

III. Napoleon kedélyállapotáról a következőket írják:

A császár nagyon megöregedett, szelleme lassankint elszunnyadni látszik] és állapota általában megmerevedést árul el, mely őt az események menete iránt tökéletesen érzéketlenné teszi. Ha e vagy ama politikai kérdéstről akarnak neki beszélni, egy pillanattig szórakozottan és hallgatagon hallgatja; azután összegörnyed, mintha elfáradna ugyanazt hallgatni, és mintha a hatalom neki csak terhére lett volna.

Csak a császárné képes figyelmét ébren tartani, ha rajzolja neki azon tényeket, melyeket még végrehajthatott volna, és azon reményeket, melyeket szakadatlanul táplál. Ő lett az ur a házban, ő minden ügyről gondoskodik, és III. Napoleon magántitkára többet dolgozik vele, mint a császárral. Számos támogatásra vonatkozó kérvény a legkülönbözőbb rangu voltbivatalnokok részéről érkezik Chislehurstbe; ezekre mindig visszautasító választ kapnak. A császárné gyakran megy fiával Londonba, ez egyedüli szórakozására. A császár sétáit parkja határain túl soha ki nem terjeszti. Francziák és angolok sokszor kérnek nála kihallgatást, ő azonban csak ritkán fogad valakit. Duperré, Pietri, Conneau urak és Léonina kisasszony képezik az egész személyzetet, mely a száműzöttel társalog.

— Egy franczia lap részleteket közöl az algiri fölkelésről, melyek június 19-ikig visszaterjednek. Az napon Haussier tábornoknak Dra-el-Kaid felé való menete alatt ütközete volt, mely nem folyt le reá nézve veszteség nélkül. Csak 23-kán, egy második ütközet után, ért Dra-el-Kaidba. E város közelében felállított táborát Aziz 7000—8000 emberrel megtámadta. A tábornok visszaverte őt s 140-embert veszteséget okozott neki. A francziáknak mindössze 8 sebesültjük volt. Ksar-Chir mellett Bonvalet ezredes Mohamed Ben Abdán nyert győzelme után több sajkot reá birt, hogy vessék magukat alá s ígérjék meg adósságaik kifizetését. Ezáltal az összeköttetés Setif és Constantine között biztosítva van.

Lollemand tábornok végre, mintán a National erődtől mentette, június 25-én a kabylok által megszállott icheridei sziklák ellen fordult, melyeken Raudon tábornok 1857-ben egy ideig hasztalan kísérte meg hadi tudományát. Lollemand tábornok jelenleg a sokkal jobban megerősített magaslatokat rövid, de igen heves harc után elfoglalta; azonban nem tagadja meg az ellenségtől az elismerést, hogy hősileg küzdött. A franczia tábornok vesztesége 2 halott és 50 sebesült, a kabyloké 200 halott.

Vegyesek.

Ezen sz. Mártonnak szentelt egyház 1776-tól fogva a szeptesi püspökségnek székesegyháza s nevezetes helyet foglal el Éjszak-Magyarország egyházai közt. Hagyomány szerint IV. Béla alatt épült; a mellék kápolnát Zápolya István építtette.

Rövid hírek.

— Ő hercegsége, Magyarország herceg-primása, a püspöki Mária-kápolna alaptőkéje szaporítására 100 forint, a bakai paplak javítására 200 frttal járult. Azonkívül a következő közczelokra adakozott: a pesti angolkisasszonyoknak segélyképen 630 frt — muzslai harangokra 100 frt — a marosvásárhelyi kath. főgymn. ifjusági könyvtára gyarapítására 40 frt, a moldvaoláhországi missió felsegélyezésére 100 frtot, a római Pantheon-templom kijavítására 50 frt, szegény plébánosok és kántortanítók felsegélyezésére 100 frt o. é.

— Ő hercegsége, Magyarország primása, a pápai jubi leum emlékeztetere Esztergamban, ennek egyik külvárosi földmivesektől lakott utcájában a sz. Vincze szüzei számára zárdát fog alapítani, melynek czélja leánytanoda s kisdobovoda kiszolgálása leendő. A már eddig is fennálló nőzárdá az esztergami nőnem-beli tanuló gyermekeket annál kevésbbé képes befogadni, mivel oda messze vidékről is küldik a szülők leányaikat nevelés végett.

— Egeri érsek ő nagyméltósága a felső-józsa r. kath. iskola és kápolna építésére már előbb 1400 s most ujabbán 500 frtot, a mező-esáti r. kath. iskola építésére pedig első részletül szintén 500 frtot adott.

— Az új koronaörség. Az ő felsége által jóváhagyott szervezet szerint a magyar királyi koronaörség egy kapitány parancsnoksága alatt egy hadnagy, három őrmester, három szakaszvezető, két dobos s negyven közlegényből fog állani. Egyenruhájok ez lesz: Diszegyenruha: Fehér, fénylő régi magyar-alaku sisak az ország czimerével és sastollal. Bibor, veres atilla és nadrág fehér zsinórzattal. A bakancson 1½ hüvelyk hosszú rojtok. A fegyverzet: fehér övről csingő görbe magyar kard s egy öt láb hosszú vörösnyelű alabárd damascusi aczélből. Szolgálaton kívül az egyenruha sötétzöld atilla és vörös nadrágból áll. Az atillán fehér gombok és vörös zsinórzat.

— Gyászjelentés. A vásár-szombathelyi székesegyházi káptalan szomorodott szívvel jelenti méltóságos és főtisztelendő Bitniez Lajos urnak, míg élt, vál. bosoni püspök, Komárom feletti monostrai apát-, általános püspöki helyettes és ügyhallgató, zsinati vizsgáló, székesegyházi főesperes, a Sz. Sz. M. M. és bölcsészeti tudora, a magyar tud. akadémia tiszteleti, s a boroszlónak levelező tagja, élete 81-ik évében f. é. június 28-án Nagy-Kanizsán rokonai körében, végelgyengülés következtében történt gyászos kimulását.

— Árvay Gergely, prémontrei kanonok s a m. t. akadémia legrégebbi tagja, a halotti szentségek ajtatos fölvétele után, végelgyengülésben, 81 éves korában, július 7-én Budán meghalt.

— Zágrábban e hó 2-kán temették Vukovics István kanonokot, ki a magyar országgyűlésen képviselő is volt Horvátország részéről. Temetésén Bedekovics bán és dr. Subaj osztályfőnök is jelen volt. Az elhunyt alig volt 58-éves s rövid betegeskedés áldozata lett.

— Szomorú esetről tesznek jelentést Kárádról, Somogy megyéből. Három nővér 10, 15 és 17 évesek, este hazatérvén a mezei munkáról, falusi szokás szerint éjjelre a csűrben feküdtek le. De alig aludtak egy óráig, midőn az egyik oldalfal roppant döbbörgéssel összeomlott, s mind a három nővért agyonütötte. A szerencsétlenül járt nővéreket általános részvét között helyezték örök nyugalomra.

— Megjelent 1) Az „Uj Magyar Sion” juniusi füzete. Érdekes tartalma: Az egyházi javak secularisatiója Franciaországban (1789—1796). — A templom benső falterének fölékesítése Blümelhuber Ferenczről. — Három hét Afrikában, gróf Forgách Sándortól. — A czölöpépítmények, s az emberi nem régisége Csáky Sándortól. — Miképen szervezendő a zsolozsma templombues napján, Habaz Lászlótól. — A felekezetiiség jogosultsága. — Irodalom. — Művészeti mozzanatok. Vegyesek. — 2) Talabér „Hitelemző beszédei”-ből a III. évfolyam I. kötetének VII. és VIII. füzete 361—488-ik lapig. A mű elejétől fogva eddig megjelent 160 iv.

— Ft. Ocsovszky Ferencz Esztergamban érseki könyvtárnok Nagyszombat város plebánosává választott meg.

— Vas megye 1870-ki népszámlálásának eredménye külön füzetben jelent meg Szombathelyen s ára 20 kr. Igen részletes kimutatás van benne, melyből idézzük a következőket: A megye területe 931,193 hold, melyből 881,474 termő föld. A népesség összege 324,687 lélek, mely 64,609 lakó félre oszlik. Százéves férfi 3 van; Ivánfaluban, Tömördön és Tót-Morácson, nő pedig kettő: Vidonezon és Istvánfaluban. Száz éven felül levő férfi is van 3: Német-Lőn, Ivánfaluban és Szombathelyen, nő pedig Veesezlavecsen. 1. A nő-lakosság száma 164,953.

— Megjelent és beküldetett: Az angol nyelv levlészerinti oktatása Robertson tanmódja szerint P. Nagy Sándor IX. X. és XI. levél három füzetben. Minden füzet ára 30 kr. Az eddigi füzetek 20 lezket foglalnak magukban; hátra van még 40. A mester nélkül angolul tanulni kívánók igen gyakorlati kézikönyvet nyernek benne, ilyeneknek e derék munkát jólélekkel ajánljuk. Kiadója ifj. Csáthy Károly Debreczenben.

— Magyarországon és Erdélyben 1870 végén 3490 gyakorló ügyvéd volt; e számból természetesen legtöbb esik Pestre, t. i. 651, itt minden 307 lakosra egy ügyvéd esik.

— Kugler Ferencz szobrász elkészíté a Rómában elhunyt Dank Agap domborművü képét, mely a pesti sz. ferencz-rendi egyház egyik falába illesztetett be.

— A szegedi várból Halassyról a szerencsétlen kecskeméti városkapitányról, ki magát a börtönben felakasztotta, azt írják, hogy bűnössége már be volt bizonyítva, sőt saját maga által is elismertetett. Előbb több esendbiztost fogtak el, kiket a rablókval való egyetértés gyanuja terhelt. E esendbiztosok a vizsgálat folyamában több tisztviselő felől compromittáló vallomásokat tettek, többek közt a kecskeméti városkapitányt illetőleg is. Ennek következtében a vizsgálóbíró Kecskemétre ment és Halassynál házmotózást rendezett, mely alkalommal több rablási ügyre vonatkozó elempészett okmányokat és az istállóban lopott lovakat találtak. Halassy mindazonáltal erősíté ártatlanságát. A vizsgálóbíró erre azt felelte, hogy a talált tárgyak arra utalnak, hogy a házban valaki bűnös, ha a városkapitány nem, ugy annak felesége, és készült azt elfogadni. Erre Halassy bevallotta volna bűnét s a szegedi várba vitetett, hol önkényt előidéztet erőszakos halála megszabadította minden további nyomozástól.

— Ujabbán Békés-Endrődön és Csanád városban kath casinók alakultak.

— Eszeveszett fogadás. B.-Bolgárról írják, hogy B. D. odaváló földbirtokos Sz. F.-vel a tavalyi lövészény alkalmával vesztett fogadás helyreállításául 4000 frtban fogadott, miszerint ezuttal már csak saját apostoli lovain 20 mérföldet megtesz anélkül, hogy csak meg is állana. A k-i határon ki is mértek egy területet, melyet százszor kellett volna egyhuzamban körüljárnia, hogy a 20 mérföld kikerüljön. A sajátságos verseny számos tanu és bámuló jelenlétében csakugyan megkezdődött mult hétfőn este és folyt egészen kedd délutáni 4 óráig, mely idő alatt az illető 13 mérföldet tett meg gyalog, minden megállás nélkül, de akkor lélekzetét vesztve, meg kellett állnia s vérborult arczal felhagyia az oktalan tréfával. Rögtön orvosi segély alá kellett venni a szerencsétlent, ki azonkívül még fogadását is elvesztette.

— Egy tyuk mint orgazda. Egy miniszteri hivatalnoknak az a szokása volt, hogy értékes gyémánt-gyűrűjét naponkint mosdás után külön kefével tisztogatta. Mintegy három hét előtt a gyűrű véletlenül eltűnt s mindenképpen azt hitte, maga a gazda is, hogy a gyűrűt a szappanos vízzel öntötték ki. Már nem is keresték az eltűnt gyűrűt, midőn egyszerre a gazda egyik kedvenc tyukját, mely véletlenül megnyomorodott, leölik s az értékes gyémántot szárnyai alatt pillantják meg. Utólagosan minden kiderült. Az egyik eseléd, ki a drága portékát ellopta, nem vélte tanácsosnak ládájában rejtteni el, hanem inkább a kedvenc tyukot választá ki orgazdál, remélvén, hogy alkalmilag, midőn már senki sem gondol többé a gyűrűre, mégis sikerülni fog a lopott jószágot a jámbor orgazda szárnya alól eltüntetni. Szerencsétlenségére a véletlen kijátszotta az ügyesen kigondolt tervet s a tervezőt a törvényszék kezébe szolgáltatta.

Pályázat.

Bács megyében kebelezett Szent-Tamás mezőváros magyar nyelvű romai kath. leánytanítói állomásra f. évi aug. 16-ra pályázat hirdettetik. Ezen állomás évi járuléka a következők: 1) készpénzben 500 frt o. é., — 2) vasárnapi tanításért 30 frt, 3) tüzfű- és fűteni való szalma helyett 47 frt 25 kr., — 4) szabad lakás kerttel. — Ezen állomásra csak nő pályázhat, ki a rendes tantárgyakon kívül a női kézimunkákra is köteles a leányokat tanítani. Személyes megjelenés kívánatik. — Kik ezen állomást elnyerni ohajtják, okmányokkal fölszerelt folyadományukat aug. 10-ig alulirtoz eljuttatni iparkodjanak.

Kelt Ó-Becsén, június 28-kán 1871.

Bende József, apát és ó-becsei esp.-pleb.

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész utca 11. sz.) — Felelős szerkesztő: Füssy Tamás.

Pesten, nyomtatott az „Athenaeum” nyomdájában 1871. (Barátok tere 7-dik szám)

Füssy Tamás